

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ
เทศบาลตำบลด่านสำโรง ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ¹
FACTORS AFFECTING THE PARTICIPATION OF PEOPLE IN THE PREPARATION
OF THE LOCAL DEVELOPMENT PLAN OF DAN SAMRONG MUNICIPALITY
SAMRONG MUEA SUBDISTRICT MUEANG DISTRICT SAMUTPRAKAN PROVINCE

ณัฐธีร์ เนื่อนิม²

บทคัดย่อ

เทศบาลตำบลด่านสำโรง ตำบลสำโรงเหนือ เป็นชุมชนที่มีประชากรหนาแน่นทำให้เกิดปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ผู้วิจัยจึงสนใจการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหาในพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ทางสถิติ ทั้งสถิติวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analytical statistic) และสถิติวิเคราะห์เชิงอนุมาน (inferential analysis statistic) ในการทดสอบสมมติฐาน ใช้ t-test, One way ANOVA และ Regression analysis โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนที่อาศัยในเขตของเทศบาลตำบลด่านสำโรง จำนวน 385 คน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการหาตัวอย่างตามสูตรของ Khazanie ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาอยู่ในระดับที่สูง แต่ปัจจัยส่วนบุคคลนั้นไม่ได้แตกต่างกันในการมีส่วนร่วม และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น คือ ความศรัทธา ความเกรงใจ และ อำนาจบังคับ ซึ่งผู้วิจัยมองว่าการปัจจัยดังกล่าวยังไม่ใช่การมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ แต่เกิดจากสภาพแวดล้อมทางสังคม ฉะนั้นจึงควรมีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ จิตสำนึก เพื่อลดการใช้อำนาจในการบังคับ หรือแม้แต่ลดการกดดันให้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้แผนพัฒนาท้องถิ่นนั้นตรงตามวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาของชุมชนนั้น ๆ อย่างครอบคลุมและวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณเพียงเท่านั้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาในวงที่กว้างขึ้น และควรศึกษาในเชิงคุณภาพที่มุ่งเน้นในส่วนของนโยบายที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการปรับปรุง พัฒนา กลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด พร้อมทั้งเป็นการมีส่วนที่เกิดจากความเต็มใจที่ปราศจากอิทธิพลต่าง ๆ

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระเรื่องปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

² นักศึกษาปริญญาโท โครงการทวิปริญญาโท หลักสูตรทวิปริญญาโททางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

Dan Samrong Municipality is a very populated community, this has caused various problems to the living of the people in the area. Also, this has spurred the researcher's interest to study about the participation of the people in the community in the preparation of local development plan to solve the problems in their areas. In this regard, the objectives of the study are to study people's participation in the preparation of the local development plan of Dan Samrong Municipality to identify the differences in personal factors that could have an effect on each person's decision to participate in the preparation of the local development plan, and to study the factors that could influence the participation of residents in the preparation of the local development plan.

In term of analysis, this research used questionnaire to gather data from 385 residents living in Dan Samrong Municipality, and the method of gathering these samples was based on Khazanie's research approach. Subsequently, these collected data were analyzed using a statistical analysis program and the statistics used to analyze data consisted of Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, T-test, F-test: One-Way ANOVA and Regression Analysis.

Overall, the results displayed high level of involvement from the people in municipal areas in the preparation of the development plan, but there was no significant difference in personal factors in the participation. However, the factors have been tested to have an influence on the participation in the preparation of local development plan comprised of faith, considerateness, and coercion. Hence, it could be concluded that people decided to participate in the local development plan due to pressure from the social environment, not an act of individual's voluntary. As a result, educating people to understand the ongoing problems in the community and benefits of participating in the local development plan must be promoted to ensure that people in the community have a cognitive understanding and a conscience mindset toward the ongoing situation and their community, respectively. Furthermore, this would help reduce the use of involuntary powers and social pressure to influence people to take part in the planning of the development of the community. However, this research is only a quantitative research and thus, the researcher suggested that in future studies, a broader scope study and qualitative study focusing on policies that could be applied to improve and develop the mechanisms of public participation in the preparation of development plans to achieve most efficiency, as well as contribute to the willingness to be free from any involuntary influence must be conducted.

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น เป็นการที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม ไม่สร้างภาระและปัญหาต่อสังคม เป็นชีวิตที่มีความสุขทั้งทางร่างกาย และจิตใจ สามารถดำเนินชีวิตสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม ค่านิยมของสังคม สามารถแก้ไขปัญหา ตลอดจนการแสวงหาสิ่งที่ตนปรารถนาให้ได้มาอย่างถูกต้อง ภายใต้เครื่องมือและทรัพยากรที่มีอยู่ โดยมีกลไกที่ภาครัฐได้เปิดโอกาสให้ เช่น การทำประชาพิจารณ์ที่ถูกกำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะโดยวิธีประชาพิจารณ์ พ.ศ. 2539 การทำประชาคม ซึ่งแต่เดิมไม่ได้ถูกระบุเป็นกฎหมายเป็นเพียงนันทามติที่ประชาชนให้การยอมรับและระบบราชการไทยก็ให้ความสำคัญที่จะรับฟังปัญหา ความต้องการของประชาชน แต่ในปี พ.ศ. 2562 กระทรวงมหาดไทยได้ออกระเบียบว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล โดยได้เพิ่มขึ้นตอนการทำประชาคมเข้าไปเป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำก่อนที่จะจัดทำแผนพัฒนา เป็นต้น

เทศบาลตำบลด่านสำโรง ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ มีหมู่บ้าน จำนวน 10 หมู่บ้าน และชุมชนย่อย จำนวน 26 ชุมชน และมีประชากรจำนวน 54,298 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร, มกราคม 2022) พื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบด้วยบ้านพักอาศัยอย่างหนาแน่น เป็นแหล่งอุตสาหกรรม ธุรกิจการค้า และอาคารพาณิชย์ ดังนั้นการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของประชาชน เพื่อระบุปัญหาความต้องการ และวิธีแก้ไขปัญหา จึงมีความสำคัญอย่างมากซึ่งถ้าขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนจะทำให้ประสิทธิภาพลดน้อยลง โดยอาจไม่สามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ ous ารก็ตามผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาขาดการสื่อสารกับประชาชนในพื้นที่ ทำให้ประชาชนขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเข้ากลไกในการแก้ไขปัญหาตามที่กฎหมายได้ระบุไว้ ทั้งนี้จึงต้องส่งเสริมให้ประชาชนได้เกิดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมด้วยการปฏิบัติให้มากขึ้น นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตระหนักรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม พร้อมทั้งปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนในพื้นที่ในการพัฒนา แก้ไขปัญหา รักษาผลประโยชน์ของท้องถิ่น รวมทั้งการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีการจัดอบรมให้ประชาชนได้เรียนรู้การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการดำเนินงานพัฒนาท้องถิ่น ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมจึงเป็นเครื่องมือของเทศบาลตำบลด่านสำโรงในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนเพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนาการกำหนดภารกิจและแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ และการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายได้จะต้องมีส่วนร่วมจากประชาชนในการสะท้อนปัญหาต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ปัจจุบันสภาพปัญหาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่าน

สำโรง ภาพรวมยังอยู่ในระดับต่ำ จะมีเพียงผู้นำชุมชนและประชาชนบางส่วนที่เข้าร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลด่านสำโรง ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ โดยศึกษาจากบุคลากรเทศบาลตำบลด่านสำโรง ผู้นำชุมชน และประชาชน เพื่อนำไปสู่แนวทางในการพัฒนา และปรับปรุงการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลด่านสำโรง โดยเป็นข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมและตอบสนองความต้องการในพื้นที่ได้มากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลด่านสำโรงอย่างมีส่วนร่วมจะกลายเป็นจุดเริ่มต้นในการทำให้เกิดความเข้มแข็งให้กับชุมชน สามารถพึ่งพาตนเองได้ แต่จะต้องได้รับการผลักดันจากภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชนในพื้นที่เพื่อให้ประสบความสำเร็จและสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่สามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้อย่างทั่วถึง

คำถามในการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับใด
2. ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลทำให้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกันหรือไม่อย่างไร
3. ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

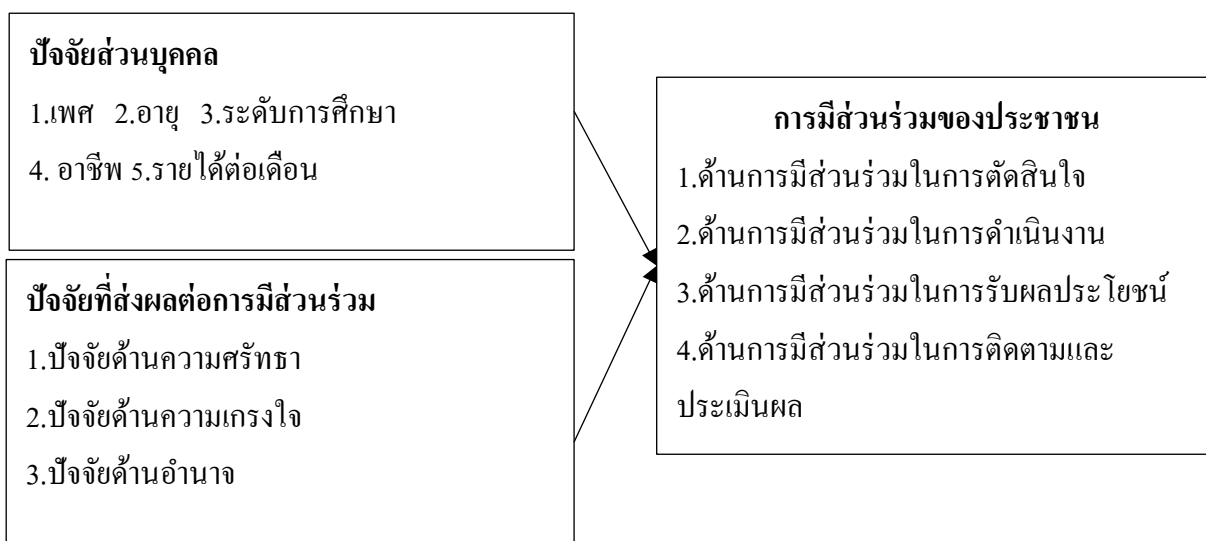
1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
2. เพื่อศึกษาความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด และผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับแผนพัฒนาท้องถิ่น
4. แนวคิดปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ ประชาชนที่อาศัยในเขตของเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มประชาชนที่อาศัยในเขตของเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 385 คน ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาการกำหนดกลุ่มตัวอย่างไม่ว่าจะมาจากการคำนวณหากลุ่มตัวอย่างตามดำเนินการหาตัวอย่างตามสูตรของ Khazanie (1996)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย การศึกษาวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีตัวแปรอิสระและตัวแปรตามที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้
ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ประกอบไปด้วย 2 ปัจจัย

1) ปัจจัยส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 5 ข้อ

- 1.1) เพศ
- 1.2) อายุ
- 1.3) ระดับการศึกษา
- 1.4) อาชีพ
- 1.5) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2) ปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอกแบ่งออกเป็น 3 ปัจจัย

- 2.1) ปัจจัยความศรัทธา
- 2.2) ปัจจัยความเกรงใจ
- 2.3) ปัจจัยอำนาจบังคับ

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่

1) การมีส่วนร่วม แบ่งออกเป็น 4 ด้าน

- 1.1) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- 1.2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 1.3) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
- 1.4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวความคิด ทฤษฎี ผลงานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง นำมาสู่การสร้างกรอบแนวคิด และสร้างแบบสอบถามให้เหมาะสมกับการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้แบบทดสอบแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิด ให้ผู้ตอบเลือกเพียงคำตอบเดียว จำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 2 สอบถามเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่เทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 3 ปัจจัย รวมจำนวน 12 ข้อ

ส่วนที่ 3 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาของเทศบาลตำบลด่านสำโรง เป็นแบบสอบถามที่ให้แสดงการมีส่วนร่วมจำนวน 4 ด้าน รวม 20 ข้อ

โดยแบบสอบถามส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 แต่ละข้อคำถาม ได้ออกแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

4.1 ความถูกต้องเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) เป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแนวคิด สำนวนภาษา และการใช้ข้อความที่ถูกต้องเหมาะสม ผู้วิจัยได้ทำการปรึกษาและสอบถามความคิดเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาเกี่ยวกับคำถามแต่ละข้อ หลังจากนั้นจึงทำการแก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือกับกลุ่มทดสอบ

4.2 ความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) หลังจากปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดสอบกับกลุ่มที่คล้ายคลึงกัน จำนวน 30 ชุด แล้วหาค่า reliability โดยวิธี Cronbach's Alpha Coefficient ได้ผลลัพธ์เท่ากับ 0.92 ซึ่งสามารถยอมรับได้

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพในการเก็บข้อมูล โดยทำการแจกแบบสอบถาม ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเก็บข้อมูลมี จำนวน 385 คน ซึ่งจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.1 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยได้ทำการส่งแบบประเมินชุดจริงที่ได้ตรวจสอบคุณภาพแล้วให้แก่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับนำมาวิเคราะห์ต่อไป

5.2 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำคะแนนที่ได้ทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (descriptive analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quantitative Analysis) ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่ออธิบายความคิดเห็นของคำตอบเกี่ยวกับการตัวแปรต้นและตัวแปรตาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่ออธิบายระดับลักษณะปัจจัยส่วนบุคคลระดับความรู้ความเข้าใจ ทศนคติ และความเห็นเกี่ยวกับ ตัวแปรต้นและตัวแปรตาม โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) เพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลด้วยค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) ใช้ t-test, One way ANOVA และ Multiple regression analysis

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง ตำบลสำโรงเหนือ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ สรุปผลการศึกษา ได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 56.62 มีอายุตั้งแต่ 30 – 39 ปี ร้อยละ 47.79 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 91.17 เป็นข้าราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 43.38 และมีรายได้ต่อเดือน อยู่ที่ 15,001 – 25,000 บาท ร้อยละ 34.55

2. ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ คือ การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.82 และสุดท้ายการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81

4. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ แตกต่างกันได้ สรุปผลได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมมีผลต่อมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน ยกเว้น เพศ ที่ส่งผลไม่แตกต่างกัน

4. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ประเภทบุคลากร ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน สรุปผลได้ว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยภาพรวมมีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ยกเว้น อายุ สถานภาพ และระยะเวลาในการทำงาน ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลการทดสอบสมมติฐานปัจจัยจากสภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ ปัจจัยด้านความศรัทธา ปัจจัยด้านความเกรงใจ และปัจจัยด้านอำนาจ ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ สรุปผลได้ว่า ปัจจัยด้านความเกรงใจ มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตปกครองของเทศบาลตำบลด่านสำโรง มากกว่าปัจจัยด้านอำนาจบังคับ และปัจจัยด้านความศรัทธา ด้วยนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรสามารถอธิบายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรงได้ร้อยละ 80.20

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลด่านสำโรง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และร่วมในกระบวนการของภาครัฐมากขึ้น

2. หน่วยงานท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับความโปร่งใสในการดำเนินงาน โดยเปิดเผยข้อมูล และประชาสัมพันธ์ความคืบหน้าต่าง ๆ ให้ประชาชนได้ทราบ และสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย ทั้งในรายละเอียด ด้านงบประมาณ ระยะเวลาการดำเนินโครงการ รวมไปถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน และควรจัดอบรมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้การนำเสนอปัญหา ความต้องการในพื้นที่อยู่ในกลไกที่สามารถดำเนินการได้

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาวิจัยอื่นที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ในบริบทต่าง ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อสรุปเพิ่มเติมเพื่อนำไปสู่การพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในอนาคต และควรมีการศึกษาของกลุ่มประชากรให้มีขนาดใหญ่ขึ้น รวมไปถึงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้ความคิดเห็นที่หลากหลาย ซึ่งอาจจะนำไปสู่การการปรับปรุงกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับที่สูงขึ้นจากระดับท้องถิ่นไปสู่ระดับประเทศ

บรรณานุกรม

Cohen & Uphoff (1977). **Development participation: Concept and measure for project design**

implementation and evaluation. New York: Cornell University.

Fornaroff, A. (1980). **Community involvement in Health System for Primary Health Care.** Geneva:

World Health Organization.

Franklyn Lisk. (1985). **Popular participation in planning for basic needs: concepts, methods and**

practices. Hants, Gower

Koufman, H. F. (1949). **Participation in Organized Activities in Selected Kentucky Localities.**

Lexington, KY: Kentucky. Agricultural Experiment Station, University of Kentucky.

William Erwin. (1976). **Participation Management : Concept Theory and Implementation.** Atlanta G.

: Georgia State University A.M. Handerson and T. Parsons. New York : Free Press.

นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. (2527). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา.** กรุงเทพฯ. : สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยมหิดล.

ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2535). **การปกครองท้องถิ่น.** กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

ปัญญา เฉลียวชาติ. (2560). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนพัฒนาตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนครสวรรค์ออก อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

ปาริชาติ วลัยเสถียร และคณะ. (2543). กระบวนการ และเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา. กรุงเทพฯ. : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

พระวิชชัย สนตะมุโม. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. (2526). หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : ไทยอนุเคราะห์ไทย.

อรทัย ก๊กผล. (2552). คู่คิด คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน สำหรับนักบริหารท้องถิ่น. กรุงเทพฯ. : จริยสุนิทวงศ์การพิมพ์.